

Akční plán

environmentálního vzdělávání, výchovy
a osvěty v Královéhradeckém kraji na léta
2013 – 2015

Obsah

Seznam použitých zkratk.....	3
Úvod.....	4
Cíl Akčního plánu pro léta 2013–2015.....	4
Legislativa v oblasti EVVO.....	4
Metodika zpracování akčního plánu.....	7
Hodnocení plnění Akčního plánu EVVO v Královéhradeckém kraji na léta 2008–2012.....	7
Cíle EVVO pro jednotlivé oblasti na léta 2013–2015.....	14
Oblast 1. Legislativa.....	14
Oblast 2. Finance.....	15
Oblast 3. Instituce	17
Oblast 4. Aktivity.....	19
Podoblast 4.a. Průřezové činnosti.....	19
Podoblast 4.b. Osvěta a zapojení široké veřejnosti.....	21
Podoblast 4.c. Děti a mládež.....	22
Podoblast 4.d. Pedagogičtí pracovníci.....	24
Podoblast 4.e. Vzdělávání a osvěta pro podnikatele, zaměstnavatele a zaměstnance....	26
Podoblast 4.f. Veřejná správa.....	27

Seznam použitých zkratk

DVPP – další vzdělávání pedagogických pracovníků

EK – odbor ekonomický

EVVO – environmentální vzdělávání, výchova a osvěta

KÚ KHK – Krajský úřad Královéhradeckého kraje

MAS – Místní akční skupina

M.R.K.E.V. – Metodika a Realizace Komplexní Ekologické Výchovy

MŠMT – Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy

MŽP – Ministerstvo životního prostředí

NNO – nestátní, nezisková organizace

OP VK – Operační program vzdělávání pro konkurenceschopnost

Pdf UHK – Pedagogická fakulta Univerzita Hradec Králové

RRGD – odbor regionálního rozvoje, grantů a dotací

SEVER – Středisko ekologické výchovy a etiky Rýchory – SEVER, Brontosaurus Krkonoše

SFŽP – Státní fond životního prostředí

SM – odbor školství

ZP – odbor životního prostředí a zemědělství

ÚVOD

Cíl Akčního plánu pro léta 2013–2015

Podpora environmentálního vzdělávání, výchovy a osvěty (EVVO) vede ke zvyšování ekologického vědomí obyvatel kraje, k jejich zapojení do rozhodovacích procesů, k vytváření občanské společnosti a k zodpovědnému jednání ve prospěch udržitelného rozvoje kraje. Obsahem EVVO je nejen vytváření pozitivních postojů k životnímu prostředí, k úctě k životu ve všech jeho formách, znalost a péče o prostředí kolem nás, ale i pochopení vzájemné provázanosti oblastí, které jsou na první pohled odlišné a přece k sobě patří. Environmentální výchova je úzce spjata i se sociální, ekonomickou a kulturní oblastí a vede k pochopení zákonitostí, které tato vzájemná vazba vytváří. Cílem EVVO je objektivní informovanost o stavu a vývoji životního prostředí. EVVO je i preventivním nástrojem ochrany životního prostředí, protože je nutné si uvědomit, že neznáme všechny komplikované zákonitosti vztahů organismů a prostředí a proto není možné s jistotou určit všechny vlivy lidské činnosti na životní prostředí a v důsledku na lidské zdraví. EVVO vede k přijetí plné zodpovědnosti za životní prostředí a vytváří podmínky pro zapojení každého jednotlivce do jeho ochrany. Zejména jde o informovanost v problematice vlivu jednotlivých vzorců chování na životní prostředí, při řešení ekologických problémů v obci a dále o akce přímo se dotýkající životního prostředí, a to vše přístupnou formou, srozumitelnou každému občanovi.

Hlavním strategickým dokumentem v kraji v oblasti EVVO je Krajská koncepce EVVO, zpracovaná v roce 2002 a aktualizovaná v roce 2004 (schváleno Zastupitelstvem Královéhradeckého kraje č. ZK/32/1153/2004) jako dlouhodobý koncepční materiál vycházející ze státního programu environmentálního vzdělávání, výchovy a osvěty v České republice. Jako střednědobý koncepční materiál je schvalován akční plán, který konkretizuje jednotlivé cíle v oblasti EVVO na kratší časové období (zpravidla 3 roky). Definice jednotlivých dílčích cílů uvedených v akčním plánu směřují k dosažení „Efektivního systému EVVO v kraji v roce 2015“, definovaného v Koncepci environmentálního vzdělávání výchovy a osvěty v Královéhradeckém kraji. Hlavním strategickým cílem koncepce EVVO je fungující efektivní a otevřený systém EVVO v Královéhradeckém kraji, založený na spolupráci veřejné správy, neziskového a podnikatelského sektoru. Dílčími cíli krajského systému EVVO je především zakotvení EVVO ve strategických dokumentech, vytvoření zdrojů a mechanismů stálé finanční podpory EVVO, zajištění institucionální a personální podpory a zajištění systematické nabídky aktivit a služeb EVVO vyváženě zaměřené na všechny cílové skupiny.

Legislativa v oblasti EVVO

Akční plán EVVO Královéhradeckého kraje na léta 2013–2015 je zpracován v souladu s platnými právními předpisy České republiky a dalšími koncepčními dokumenty v oblasti EVVO.

Všeobecné podmínky pro EVVO stanovuje **zákon č. 17/1992 Sb., o životním prostředí, ve znění pozdějších předpisů**, v ustanovení § 16 je uvedeno, že výchova, osvěta a vzdělávání se provádějí tak, aby vedly k myšlení a jednání, které je v souladu s principem trvale udržitelného rozvoje, k vědomí odpovědnosti za udržení kvality životního prostředí a jeho jednotlivých složek a k úctě k životu ve všech jeho formách.

Povinnost kraje podporovat EVVO na svém území vyplývá především z následujících dokumentů:

- **zákon č. 123/1998 Sb., o právu na informace o životním prostředí, ve znění pozdějších předpisů**, v ustanovení § 13 Environmentální vzdělávání, výchova a osvěta je uvedeno:
odstavec (2) Ministerstvo životního prostředí, Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy spolu s dalšími ústředními správními úřady, kraje a obce v samostatné působnosti jsou povinny podporovat environmentální vzdělávání, výchovu a osvětu vycházející z principů udržitelného rozvoje zajišťované prostřednictvím státních i nestátních organizací.
odstavec (5) Kraje v samostatné působnosti
a) zpracovávají, koordinují a aktualizují krajské koncepce environmentálního vzdělávání, výchovy a osvěty (dále jen „krajská koncepce“) vycházející ze Státního programu a
b) podporují rozvoj environmentálního poradenství.
odstavec (6) Kraje umožňují obcím v samostatné působnosti podílet se na realizaci krajských koncepcí a vytvářet v této oblasti vlastní programy.
odstavec (7) Orgány veřejné správy s výjimkou organizačních složek státu mohou k podpoře environmentálního vzdělávání, výchovy a osvěty zřizovat zvláštní fondy
- **zákon č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, ve znění pozdějších předpisů**, v ustanovení § 77a Působnost krajů a krajských úřadů je v odstavci w) uvedeno: spolupracují s ostatními správními úřady a orgány na zajišťování ekologické výchovy a vzdělávání.

Dalšími významnými legislativními nástroji, které upravují ochranu životního prostředí a vznik systému EVVO v kraji jsou:

- zákon č. 100/2001 Sb., o posuzování vlivů na životní prostředí a o změně některých souvisejících zákonů (zákon o posuzování vlivů na životní prostředí),
- zákon č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím,
- zákon č. 242/2000 Sb., o ekologickém zemědělství,
- zákon č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon),
- zákon č. 562/2004 Sb., kterým se mění některé zákony v souvislosti s přijetím školského zákona.

Výchozí státní dokumenty pro EVVO

- Státní program environmentálního vzdělávání, výchovy a osvěty v České republice
- Akční plán Státního programu environmentálního vzdělávání, výchovy a osvěty v České republice na léta 2010–2012, s výhledem do roku 2015
- Rámcový vzdělávací program pro předškolní vzdělávání
- Rámcový vzdělávací program pro základní vzdělávání
- Rámcový vzdělávací program pro střední školy (vč. gymnázia)
- Metodický pokyn k zajištění EVVO ve školách a školských zařízeních (2008)
- Standard pro studium k výkonu specializovaných činností – školní koordinátor EVVO

- Státní politika životního prostředí
- Koncepce státní politiky pro oblast dětí a mládeže
- Národní program rozvoje vzdělávání v České republice - Bílá kniha
- Státní program ochrany přírody a krajiny ČR
- Akční plán zdraví a životního prostředí České republiky
- Rozvojový program environmentálního poradenství v České republice na roky 2008–2013
- Realizační plán Rozvojového programu environmentálního poradenství v České republice na roky 2010 – 2013
- Strategie vzdělávání pro udržitelný rozvoj České republiky (2008 – 2015)
- Strategický rámec udržitelného rozvoje České republiky

Výchozí krajské dokumenty pro EVVO

- **Krajská koncepce EVVO**, zpracovaná v roce 2002 a aktualizovaná v roce 2004 (schváleno Zastupitelstvem Královéhradeckého kraje č. ZK/32/1153/2004) jako dlouhodobý koncepční materiál vycházející ze státního programu environmentálního vzdělávání, výchovy a osvěty v České republice
- **Akční plán EVVO na léta 2008–2012 v Královéhradeckém kraji** navazuje a rozpracovává krajskou koncepci EVVO (schváleno usnesením Zastupitelstva Královéhradeckého kraje č. ZK/24/1541/2007)
- **Strategie rozvoje Královéhradeckého kraje 2006–2015** (Prioritní oblast 2: Lidské zdroje, specifický cíl d) Rozvoj systému environmentálního vzdělávání, výchovy a osvěty)
- **Dotační strategie Královéhradeckého kraje 2010–2013** (priorita D. Životní prostředí, opatření V. ekologická výchova, vzdělávání a osvěta)
- **Dlouhodobý záměr vzdělávání a rozvoje výchovně vzdělávací soustavy Královéhradeckého kraje** (schválen Zastupitelstvem Královéhradeckého kraje usnesením č. ZK/26/1892/2012)

Metodika zpracování akčního plánu

Zpracování Akčního plánu v Královéhradeckém kraji na léta 2013–2015 bylo zadáno jako jeden z úkolů v rámci zajištění činnosti krajského koordinátora EVVO v Královéhradeckém kraji (schváleno Radou Královéhradeckého kraje dne 30.1.2012, RK/4/153/2012). Tuto činnost vykonávalo Středisko ekologické výchovy a etiky Rýchory – SEVER, Brontosaurus Krkonoše.

Návrh postupu zpracování nového akčního plánu byl projednán zástupci Střediska ekologické výchovy a etiky Rýchory – SEVER, Brontosaurus Krkonoše s odborem životního prostředí a zemědělství Krajského úřadu Královéhradeckého kraje a následně předložen na jednání poradního sboru EVVO dne 21.2.2012. Poradní sbor je tvořen zástupci významných středisek ekologické výchovy působících v Královéhradeckém kraji, škol, zástupci institucí – CHKO Orlické hory, CHKO Český ráj, CHKO Broumovsko, KRNAP, ZOO Dvůr Králové, Lesy ČR, dále radním zodpovědným za oblast životního prostředí a zemědělství a školství a pověřeni pracovníci odboru životního prostředí a zemědělství a odboru školství Krajského úřadu Královéhradeckého kraje. Poradní sbor se na jednání zabýval vyhodnocením plnění akčního plánu v období 2008–2012. Dále byla připravena anketa, která byla rozeslána všem subjektům dle databáze EVVO vedené krajským koordinátorem EVVO. Připomínky poradního sboru a výsledky ankety byly zapracovány do akčního plánu na léta 2013–2015. Krajský koordinátor připravil společně s odborem životního prostředí a zemědělství a odborem školství Krajského úřadu Královéhradeckého kraje návrh akčního plánu, včetně analýzy akčního plánu z období 2008–2012. Návrh Akčního plánu na léta 2013–2015 byl předložen členům poradního sboru na jednání 8.10.2012, kteří věcně i formálně připomínkovali navržený akční plán. Připomínky byly zapracovány a návrh akčního plánu byl předložen ke schválení do orgánů kraje (Výbor pro životní prostředí a zemědělství Zastupitelstva Královéhradeckého kraje, Rada Královéhradeckého kraje a Zastupitelstvo Královéhradeckého kraje).

Hodnocení plnění Akčního plánu EVVO v Královéhradeckém kraji na léta 2008–2012

Vyhodnocení ankety

K vyhodnocení situace v EVVO v Královéhradeckém kraji byla připravena na jaře 2012 anketa, která byla rozeslána dle databáze EVVO na školy, nestátní neziskové organizace, školní koordinátory EVVO, úřady a další instituce, které se v Královéhradeckém kraji zabývají EVVO. Cílem ankety bylo zjistit: jaké finanční zdroje jsou v kraji využívány na EVVO, jaké dokumenty k EVVO pomáhají organizacím v jejich činnosti, které organizace realizují EVVO, jaké akce, programy, projekty a služby jsou využívány v oblasti EVVO. Dále bylo zjišťováno, jaké změny v EVVO proběhly v období platnosti akčního plánu apod.

Celkem bylo odevzdáno 40 vyplněných dotazníků. Nejvíce se do ankety zapojily školy a střediska ekologické výchovy.

Vyhodnocení ankety provedlo Středisko ekologické výchovy a etiky Rýchory – SEVER. Mezi nejčastější dokumenty, které jsou pro realizaci EVVO využívány, byly uváděny: Koncepce EVVO a Akční plán EVVO na léta 2008–2012 Královéhradeckého kraje, školní vzdělávací program a plán EVVO školy, metodický pokyn k zajištění EVVO ve školách a školských zařízeních.

Z dotazníků dále vyplynulo, že jako finanční zdroje jsou nejvíce využívány dotace poskytované Královéhradeckým krajem, granty a příspěvky měst (Hradec Králové, Česká Skalice, Vrchlabí, Jičín, Kocbeře, Nový Bydžov aj.), programy Nadace Partnerství (např. Škola pro udržitelný život) a dále projekty Střediska ekologické výchovy a etiky Rýchory – SEVER (Kapka 21, různé vzdělávací projekty financované z OP VK apod.).

Mezi nejvýznamnější organizace, které pomáhají při realizaci EVVO byly uváděny: Středisko ekologické výchovy a etiky Rýchory – SEVER, Centrum rozvoje Česká Skalice, ZOO Dvůr Králové a.s., Správa KRNAP, Krajský úřad Královéhradeckého kraje, Ekocentrum Orlice, A Rocha – křesťané v ochraně přírody, Muzeum Východních Čech a mnohé další.

Z projektů, programů a akcí jsou nejvíce v Královéhradeckém kraji využívány krajské konference EVVO Kapradí a Kapradíčko, projekt Kapka 21, ekologické výukové programy realizované středisky ekologické výchovy, různé osvětové akce pro veřejnost. Školy a školky využívají zapojení do sítí M.R.K.E.V. a Mrkvička.

Jako nejčastější pozitivní změna v EVVO v kraji v letech 2008 až 2012 byla uváděna: lepší informovanost o EVVO, síťování a společné projekty, pravidelné finanční zdroje, vyšší počet aktivit a projektů EVVO, pestrá nabídka akcí, společná propagace aktivit.

Jako negativní je v oblasti EVVO nejčastěji vnímáno: snížení a nestálost finančních prostředků na EVVO, nárůst administrativy, nezájem podnikatelů o tuto oblast.

V dotaznicích bylo dále uvedeno, aby do akčního plánu EVVO na léta 2013–2015 bylo zapracováno: systematická finanční a metodická podpora EVVO ze strany kraje, vypisování dotačních titulů a zakázek na EVVO, spolupráce mezi středisky ekologické výchovy, pořádání krajských konferencí EVVO, zajištění informačního servisu apod.

Vyhodnocení Akčního plánu EVVO v Královéhradeckém kraji na léta 2008–2012 dle jednotlivých oblastí

Oblast 1. Legislativa

V období platnosti akčního plánu bylo začleněno téma EVVO do Dotační strategie Královéhradeckého kraje 2010–2013 (schválená usnesením č. ZK/9/582/2009) a do Programu rozvoje Královéhradeckého kraje 2011–2013 (schválená usnesením č. ZK/16/1133/2010). V oblasti školství byla za každý rok zpracována Výroční zpráva o stavu a rozvoji vzdělávací soustavy v kraji, součástí bylo i hodnocení EVVO v kraji. Problematika environmentální výchovy a výchovy k udržitelnému rozvoji byla dále zapracována do Dlouhodobého záměru vzdělávání a rozvoje vzdělávací soustavy Královéhradeckého kraje 2012–2016 (schválená usnesením č. ZK/26/1892/2012).

Nepodařilo se začlenit problematiku EVVO do strategických a programových dokumentů měst a obcí.

Oblast 2. Finance

Financování EVVO ze strany Královéhradeckého kraje probíhalo z vlastních zdrojů (rozpočtu) kraje v letech 2008–2012 třemi formami – dotační programy, individuální příspěvky a zakázky. V rámci dotačního programu se daří podporovat investiční i neinvestiční projekty, přijatelná je délka projektů až na 18 měsíců, do programu byla nově zařazena i podpora lesních klubů a mateřských školek. Příspěvky z rozpočtu kraje byly využity na spolufinancování projektu Kapka 21, Škola pro udržitelný život, krajské kolo ekologické olympiády a další individuální projekty. Každoročně je vyhlašována zakázka na zajištění činnosti krajského koordinátora EVVO a zakázky na zajištění ekologických výukových programů v kraji.

V následující tabulce je uvedena výše finanční podpory z rozpočtu Královéhradeckého kraje v letech 2008–2012:

TYP PODPORY	2008	2009	2010	2011	2012
Dotační program EVVO	2 855 000 Kč <i>(z toho investice 870 000 Kč)</i>	2 546 000 Kč <i>(z toho investice 328 000 Kč)</i>	2 568 000 Kč <i>(z toho investice 628 000 Kč)</i>	2 181 000 Kč <i>(z toho investice 354 000 Kč)</i>	1 488 600 Kč <i>(z toho investice 56 000 Kč)</i>
Příspěvky na individuální projekty v oblasti EVVO	2 753 000 Kč*	500 000 Kč	800 000 Kč	500 000 Kč	237 000 Kč
Krajský koordinátor EVVO – veřejná zakázka	1 500 000 Kč	1 500 000 Kč	1 300 000 Kč	1 300 000 Kč	1 300 000 Kč
CELKEM	7 108 000 Kč	4 546 000 Kč	4 668 000 Kč	3 981 000 Kč	3 025 600 Kč

*zahrnuje kofinancování projektu DOTEK – Dům obnovy tradic, ekologie a kultury realizované Střediskem ekologické výchovy a etiky Rýchory – SEVER v Horním Maršově ve výši 2 300 000 Kč

Dále kraj zprostředkoval v roce 2012 podporu EVVO ze zdrojů MŽP ve výši 107 000 Kč a podpořil některé projekty EVVO z OPVK.

Finanční podpora EVVO probíhala i v obcích s rozšířenou působností (*následující údaje poskytlly obce z let 2008-2011*):

- Broumov 300 000 Kč
- Dobruška 0 Kč
- Dvůr Králové nad Labem 100 000 Kč
- Hořice 0 Kč
- Hradec Králové 3 013 000 Kč
- Jaroměř 260 368 Kč
- Jičín 33 905 Kč

- Kostelec nad Orlicí 541 675 Kč
- Nová Paka 19 500 Kč
- Nové Město nad Metují 20 000 Kč
- Rychnov nad Kněžnou 0 Kč
- Trutnov 0 Kč
- Vrchlabí 0 Kč

V dalších obcích probíhala finanční podpora projektů v rámci programu Škola pro udržitelný život (Machov, Kocbeře, Česká Čermná, Vrchlabí, Hradec Králové, Dětenice, Havlovice, Meziměstí, Náchod, Česká Čermná).

Krajský koordinátor EVVO získal další finanční prostředky z evropských fondů a ze státního rozpočtu České republiky. Mezi nejvýznamnější projekty patřily:

Projekt	Realizátor	Výše finanční podpory
Síť ekologických vzdělávacích a poradenských středisek – Kapka 21 v Královéhradeckém kraji	Středisko ekologické výchovy a etiky Rýchory – SEVER, Brontosaurus Krkonoše	3 548 700 Kč
Síť ekologických vzdělávacích a poradenských středisek v Královéhradeckém kraji – Kapka 21	Středisko ekologické výchovy a etiky Rýchory – SEVER, Brontosaurus Krkonoše	4 571 000 Kč
Profesní vzdělávání pracovníků NNO v EVVO	Středisko ekologické výchovy a etiky Rýchory – SEVER, Brontosaurus Krkonoše	1 808 805 Kč
SEVER školám, školy sobě – vzdělávání pro udržitelný život na školách	Středisko ekologické výchovy a etiky Rýchory – SEVER, Brontosaurus Krkonoše	11 808 136 Kč
Environmentální vzdělávání pedagogů	Středisko ekologické výchovy a etiky Rýchory – SEVER, Brontosaurus Krkonoše	6 518 870 Kč
Globální výchovou za spravedlivější svět!	Středisko ekologické výchovy a etiky Rýchory – SEVER, Brontosaurus Krkonoše	2 641 500 Kč
Modelové klimatické konference	Středisko ekologické výchovy a etiky Rýchory – SEVER, Brontosaurus Krkonoše	869 850 Kč
Vzdělávání k udržitelnému provozu kanceláře	Středisko ekologické výchovy a etiky Rýchory – SEVER, Brontosaurus Krkonoše	1 571 051 Kč
Bliž přírodě v mateřské škole	Středisko ekologické výchovy a etiky Rýchory – SEVER, Brontosaurus Krkonoše	629 046 Kč

Oblast č. 3 Instituce

V letech 2008–2012 fungoval v Královéhradeckém kraji Krajský koordinátor EVVO. Tuto funkci opakovaně vykonávalo Středisko ekologické výchovy a etiky Rýchory – SEVER. Krajský koordinátor EVVO beze zbytku naplňoval požadavky kladené na tuto funkci a dokázal operativně reagovat na potřeby kraje i regionálních subjektů v oblasti EVVO.

Mimořádný efekt činnosti koordinátora se projevil zejména ve sféře získávání finančních prostředků z evropských fondů i národních zdrojů a jejich přerozdělení v kraji (viz hodnocení oblasti č. 2 Finance).

V Královéhradeckém kraji funguje síť středisek ekologické výchovy a ekologických poraděn. Mezi nejvýznamnější střediska a poradny patří (řazeno abecedně): A Rocha – Křesťané v ochraně přírody, Centrum rozvoje Česká Skalice, Ekocentrum Viola, o.s., INEX-SDA Kostelecké Horky, Království – Jestřebí hory, o.p.s., Krkonošská Poradenská a Informační, o.p.s., Muzeum přírody Český ráj, Středisko ekologické výchovy a etiky Rýchory – SEVER, Brontosaurus, Krkonoše, Středisko experimentální archeologie Villa Nova, ZO ČSOP Jaro Jaroměř, ZO ČSOP Křižánky a ZO ČSOP Orlice. Tyto organizace poskytují široké spektrum služeb v oblasti EVVO, jak pro školy, tak pro širokou veřejnost. Významnými vzdělavateli v oblasti EVVO jsou také Správa KRNP, ZOO Dvůr Králové a.s., správy CHKO, DDM a další. Významný vliv na rozvoj středisek ekologické výchovy a ekoporaděn měl zejména projekt KAPKA 21.

Jedním z úkolů akčního plánu v této oblasti byla i realizace svodného sledování aktivit EVVO v Královéhradeckém kraji, tento systém se nepodařilo optimálně nastavit, také díky skutečnosti, že jsou na státní úrovni připravovány cíle a indikátory ke sledování aktivit EVVO.

Oblast č. 4 Aktivity

Podoblast 4a. Průřezové aktivity

V Královéhradeckém kraji fungují internetové stránky pro organizace a osoby, které mají zájem o environmentální výchovu, vzdělávání a osvětu nebo hledají rady a informace ve věcech životního prostředí www.ekologickavychova.cz. V roce 2011 proběhla inovace tohoto webu. Za rok má tento web průměrně 7600 unikátních návštěvníků a 13430 návštěv. Dále existuje databáze subjektů aktivních v EVVO, v období platnosti akčního plánu byla tato databáze 2x aktualizována. Plná verze se nezveřejňuje, je k dispozici odboru ZP a SM KÚ KHK a krajskému koordinátorovi. Databáze slouží především k rozesílkám různých nabídek a informací. Databáze aktivit a služeb EVVO vzhledem k rychlé proměnlivosti nabídek není zpracována, alternativou je společná nabídka ekologických výukových programů, kalendář akcí apod.

Krajský informační zpravodaj EVVO „Ekoton“ vychází pravidelně 2x ročně v nákladu 800 ks a je distribuován širokému okruhu čtenářů. Ekoton je hojně využíván realizátory EVVO k propagaci akcí.

Každoročně je také pořádána krajská konference EVVO „Kapradí“. Tuto konferenci navštívilo v roce 2008 – 90 účastníků, v roce 2009 – 96 účastníků, v roce 2010 – 99 účastníků, v roce 2011 – 81 účastníků, v roce 2012 – 73 účastníků. Od roku 2009 se koná samostatná konference Kapradíčko, zaměřená na mateřské školy s návštěvností 60 účastníků v roce 2009, 50 účastníků v roce 2010, 40 účastníků v roce 2011 a 62 účastníků v roce 2012.

Další probíhající aktivitou byla mezisektorová setkání k aktuálním tématům EVVO. V březnu 2009 hostil Královéhradecký kraj celostátní kulatý stůl k problematice EVVO. Významným setkáním realizátorů EVVO byla i závěrečná konference projektu Kapka 21 v Hradci Králové nebo závěrečná konference projektu Profesionální vzdělávání pracovníků NNO v EVVO v únoru 2009.

Tradiční je i každoroční setkání EVVO 3 krajů v rámci NUTS II Severovýchod. Tohoto setkání se účastní zástupci krajů, krajských úřadů a středisek ekologické výchovy a slouží především k výměně zkušeností a ukázk příkladů dobré praxe v jednotlivých krajích. Setkání pravidelně pořádají jednotlivé kraje (v roce 2008 a 2012 Pardubický kraj, v roce 2009 Královéhradecký kraj a v roce 2010 Liberecký kraj).

Přeshraniční spolupráce a kontakty byly rozvíjeny v rámci programu Škola pro udržitelný život s Polskem. V rámci spolupráce proběhly 2 setkání zástupců škol s organizátory v roce

2008 v Polsku a v roce 2009 v České republice. Dalším projektem bylo „Zlepšení přeshraniční spolupráce v ekologické výchově v KRNP a KPN“ realizované Správou KRNP v letech 2009–2010.

Podoblast 4b. Osvěta a zapojení široké veřejnosti

Osvětové akce v oblasti EVVO a životního prostředí jsou v Královéhradeckém kraji pořádány širokým spektrem organizací a jsou krajem podporovány v dotačním řízení. Královéhradecký kraj pořádá a finančně podporuje krajské kolo Vesnice roku. V rámci této soutěže je každoročně udělována i Zelená stuha za péči o zeleň a životní prostředí. Této soutěže se účastní každoročně desítky obcí. Nepodařilo se motivovat žádnou obec k zapojení do programu Národní sítě zdravých měst.

Tato podoblast řeší i rozvoj ekoporadenství. K velkému rozvoji a podpoře ekoporaden došlo díky projektu Kapka 21. Ekoporadny také poskytovaly konzultace a poradenství v rámci programu Zelená úsporám v roce 2011.

Královéhradecký kraj se také podílel na propagaci životního prostředí a zemědělství a pořádal semináře, např. k tématům odpadů, větrných elektráren nebo invazním druhům rostlin. V roce 2011 také vzniknul dotační program „Propagace životního prostředí a zemědělství“.

Podoblast 4c. Děti a mládež

Vzdělávání dětí a mládeže probíhá především ve školách a školských zařízeních. Pro školy i mateřské školy je zajištěn informační servis a metodická a konzultační podpora v rámci sítě M.R.K.E.V. (Metodika a realizace komplexní ekologické výchovy) pro základní a střední školy a Mrkvička pro mateřské školy. V rámci sítě M.R.K.E.V. a Mrkvička dostávají zapojené školy minimálně 4x ročně informační a metodické materiály a časopis pro ekogramotnost Bedrník, další rozesílky probíhají elektronicky. Do sítě M.R.K.E.V. je zapojeno cca 80 základních a středních škol a do sítě Mrkvička cca 60 mateřských školek.

Školy se také mohou účastnit programu Ekoškola nebo Škola pro udržitelný život. Program Ekoškola je mezinárodní vzdělávací program, jehož hlavním cílem je, aby žáci snižovali ekologický dopad školy a svého jednání na životní prostředí a zlepšili prostředí ve škole a jejím okolí. Programu se účastní každoročně 5–10 škol z kraje. Posláním programu Škola pro udržitelný život je vzdělávání v oblasti komunitního plánování a zapojení žáků a veřejnosti do konkrétních akcí směřujících ke zlepšení životního prostředí. Grantovou podporu v rámci tohoto projektu získalo v období platnosti akčního plánu 25 škol, některé projekty podpořil Královéhradecký kraj.

Důležitou součástí vzdělávacího procesu je podpora práce školních koordinátorů EVVO, pro které byla realizována 3 specializační studia a další doškolovací semináře. Proběhl také seminář pro vedení škol, který motivoval k podpoře práce školních koordinátorů EVVO.

Kvalita EVVO na školách je zohledňována i v dotačním řízení Královéhradeckého kraje, školy musí ke svým projektům předkládat aktuální školní program EVVO. Kvalita škol v oblasti EVVO je také oceňována každoročním udílením ceny za ekologickou výchovu na krajské konferenci Kapradí.

Podoblast 4d. Pedagogičtí pracovníci

Vzdělávání pedagogických pracovníků probíhalo především díky několika projektům, které získalo Středisko ekologické výchovy a etiky Rýchory – SEVER z finančních prostředků

Evropské unie. Mezi nejvýznamnější patří Environmentální vzdělávání pedagogů, SEVER školám – školy sobě, vzdělávání pro udržitelný život na školách, Škola pro udržitelný život. Díky těmto projektům proběhla řada vzdělávacích seminářů včetně specializačního studia pro školní koordinátory EVVO.

Ze strany Královéhradeckého kraje byly některé aktivity podporovány v rámci dotačního řízení. Pracovníci odboru životního prostředí a zemědělství KÚ KHK působili na některých seminářích jako lektori v tématech dotační programy, legislativa EVVO, příroda Královéhradeckého kraje apod.

Podpora aktivit studentů pedagogické fakulty Univerzity Hradec Králové probíhala v rámci dotačních programů. V období 2008–2012 byl podpořen 1 projekt ve výši 50 000 Kč.

Podoblast 4e. Vzdělávání a osvěta pro podnikatele a zaměstnance

V rámci propagace a medializace podnikatelů, kteří mají v okruhu svých činností životní prostředí a zemědělství a EVVO, Středisko ekologické výchovy a etiky Rýchory – SEVER vydalo brožurku, která představuje ekologické zemědělce v Královéhradeckém kraji. Královéhradecký kraj vydal publikaci Dovolena na venkově. V bulletinu Ekoton vyšly také články, které propagovaly regionální produkty z Krkonoš, Podkrkonoší, Orlických hor a Broumova.

Součástí vytvořené databáze EVVO je i seznam podniků, které mají v předmětu své činnosti vztah k životnímu prostředí nebo EVVO.

V rámci této podoblasti měla být zpracována i analýza podnikatelského sektoru, která měla určit požadavky a potřeby tohoto sektoru pro EVVO, tuto analýzu se nepodařilo zpracovat, díky mizivému zájmu podnikatelů o tuto oblast.

Podoblast 4f. Veřejná správa

V období platnosti akčního plánu proběhlo na Krajském úřadě Královéhradeckého kraje školení pro všechny úředníky s tématem třídění odpadů, dále byli všichni vedoucí pracovníci proškoleni v tématu „zelené úřadování“, v souvislosti s přestěhováním do nového sídla kraje. Královéhradecký kraj také vyhlásil soutěž „O ekologicky příznivý provoz úřadů a organizací zřízených Královéhradeckým krajem“, které se zúčastnilo cca 60 obcí a organizací. V rámci soutěže proběhl i seminář k tématu „zeleného úřadování“. Informace k tématu ekologicky šetrného provozu byly také předány na poradě tajemníků obcí. V období platnosti akčního plánu byl zpracován příkaz ředitelky krajského úřadu č. 13 o ekologicky šetrném provozu v sídle Královéhradeckého kraje.

V rámci dotačního řízení jsou podporována města, která se zapojují do aktivit EVVO, dobrým příkladem může být například Město Dvůr Králové nad Labem, kde Královéhradecký kraj podpořil vydání odpadového kalendáře nebo pořádání stezek lesního moudra pro školy.

Královéhradecký kraj také pořádá semináře pro pracovníky veřejné správy a odbornou veřejnost s tématy ochrany přírody a krajiny, solární energie, větrných elektráren, invazních druhů rostlin apod.

Cíle pro jednotlivé oblasti na léta 2013–2015

Oblast 1. Legislativa

1.A. Začlenit EVVO do relevantních koncepcí, strategií, studií, záměrů a programů kraje, které budou zpracovány či aktualizovány, zejména v oblasti školství, mládeže, životního prostředí, obnovy venkova, strategického rozvoje, dotační politiky kraje apod.

Termín: v roce 2013 začlenit EVVO do programu rozvoje kraje a dotační strategie na další období, dále dle projednávání a schvalování jednotlivých dokumentů

Zodpovídá: Krajský úřad Královéhradeckého kraje, zejména odbor ZP a SM (schvalují příslušné orgány kraje)

Výstup: schválené dokumenty, do kterých je problematika EVVO zpracována

1.B. Iniciovat začleňování EVVO do strategických a programových dokumentů obcí, měst a mikroregionů, včetně strategií místních akčních skupin (MAS), zpracování koncepcí EVVO pro města Královéhradeckého kraje (zejména pro města s rozšířenou působností 3. stupně).

Termín: v roce 2013 začlenit problematiku EVVO do strategií místních akčních skupin (MAS) 2014–2020, dále průběžně

Zodpovídá: Krajský úřad Královéhradeckého kraje, zejména odbor ZP a SM (schvalují příslušné orgány kraje)

Spolupracuje: Krajský koordinátor EVVO

Výstup: Strategické a programové dokumenty obcí, měst a mikroregionů, včetně strategií místních akčních skupin, do nichž je EVVO začleněno

1.C. V roce 2015 vyhodnotit plnění akčního plánu a na základě toho připravit aktualizaci koncepce EVVO a zpracovat akční plán EVVO pro období 2016–2018.

Termín: do 30. 10. 2015

Zodpovídá: Krajský koordinátor EVVO

Spolupracuje: Krajský úřad Královéhradeckého kraje, zejména odbor ZP a SM

Výstup: analýza Akčního plánu pro léta 2013–2015, koncepce EVVO a akční plán na léta 2016–2018 schválený Zastupitelstvem Královéhradeckého kraje

1.D. Pro každý rok (2013, 2014, 2015) připravit jednotlivé prioritní dílčí aktivity, které povedou k naplnění cílů akčního plánu a rozvoji EVVO v kraji.

Termín: do 31. 1. 2013 (pro rok 2013), do 31. 12. 2013 (pro rok 2014), do 31. 12. 2014 (pro rok 2015)

Zodpovídá: Krajský koordinátor EVVO

Spolupracuje: Krajský úřad Královéhradeckého kraje, zejména odbor ZP a SM

Výstup: přehled aktivit, které budou v daném roce prioritní k naplňování stanovených cílů akčního plánu

Oblast 2. Finance

2.A. Zachovat a rozvíjet diferencované finanční nástroje podpory EVVO ze strany kraje:

a) **dotační programy EVVO:** především pro jednorázové aktivity vzniklé spontánně z iniciativy žadatelů

b) **individuální příspěvky z rozpočtu kraje:** především pro jednorázové aktivity, které významně přispívají k naplnění akčního plánu a koncepce EVVO

c) **zakázky z rozpočtu kraje:** především pro systematické činnosti vyplývající z koncepce EVVO.

Termín: průběžně

Zodpovídá: příslušné odbory KÚ KHK (schvalují příslušné orgány kraje)

Výstup: přehled výzev, podpořených aktivit a výše alokací podle jednotlivých typů finančních nástrojů na podporu EVVO

2.B. Podporovat víceleté a dlouhodobé financování projektů z rozpočtu Královéhradeckého kraje a investiční projekty v oblasti EVVO. Zachovat možnost realizace dotovaných projektů na období delší než kalendářní rok a dle možnosti prodloužit období realizace ze stávajících 18 měsíců na delší. Výzvy vyhlašovat tak, aby na sebe kontinuálně navazovaly a nevznikaly tak mezery ve financování některých typů činností.

Termín: průběžně

Zodpovídá: příslušné odbory KÚ KHK (schvalují příslušné orgány kraje)

Výstup: přehled podpořených víceletých a investičních projektů

2.C. Umožnit v systému finančních nástrojů i financování drobných, nízkonákladových projektů. Projednat možnost snížení stávající dolní hranice dotací.

Termín: 31. 12. 2013 a dále průběžně

Zodpovídá: příslušné odbory KÚ KHK (schvalují příslušné orgány kraje)

Výstup: výsledek projednání, přehled podpořených nízkonákladových projektů

2.D. V dotačních programech spravovaných a vyhlašovaných krajem z jiných zdrojů než krajského rozpočtu (např. evropských fondů či státních zdrojů) a zaměřených na vzdělávání, životní prostředí, cestovní ruch vytvářet prostor pro podporu EVVO. Jejich tvorbu projednávat v Poradním sboru EVVO.

Termín: průběžně

Zodpovídá: příslušné odbory KÚ KHK (schvalují příslušné orgány kraje)

Spolupracuje: Poradní sbor EVVO

Výstup: přehled výzev, které zahrnují explicitně činnosti v EVVO, přehled podpořených projektů a výše podpory z těchto programů

2.E. Dle možností rozpočtu kraje vyčlenit prostředky na spolufinancování, popř. na podporu předfinancování projektů EVVO, které významně přispívají k rozvoji EVVO v kraji.

Termín: průběžně

Zodpovídá: příslušné odbory KÚ KHK (schvalují příslušné orgány kraje)

Spolupracuje: Krajský koordinátor EVVO

Výstup: počet kofinancovaných projektů

2.F. Motivovat obce a města k finanční podpoře EVVO, např. formou kofinancování projektů, vyhlašování dotačních programů, poskytování jednorázových příspěvků a darů. Oslovit ke spolupráci magistrát krajského města a další zástupce měst a obcí.

Termín: průběžně

Zodpovídá: Krajský úřad Královéhradeckého kraje, zejména odbor ZP a SM

Spolupracuje: Krajský koordinátor EVVO

Výstup: přehled měst, která podporují EVVO a výše finanční podpory

2.G. Připravovat síťové projekty na využití evropských a celostátních prostředků (např. z Evropských fondů, z programů MŽP, SFŽP, MŠMT apod.) na projekty EVVO pro školy, NNO, střediska ekologické výchovy v kraji.

Termín: průběžně

Zodpovídá: Krajský koordinátor EVVO

Spolupracuje: Krajský úřad Královéhradeckého kraje, zejména odbor ZP, SM, EK a RRGD

Výstup: počet připravených projektů

Oblast č. 3 Instituce

3.A. Na Krajském úřadě Královéhradeckého kraje je na odboru životního prostředí a zemědělství a na odboru školství vyčleněn pracovník, který má mimo jiné problematiku EVVO ve své pracovní náplni.

Termín: trvale

Zodpovídá: ředitel/ka krajského úřadu

Spolupracuje: vedoucí odboru životního prostředí a zemědělství a vedoucí odboru školství

Výstup: kontaktní pracovníci s pracovní náplní EVVO na odboru životního prostředí a zemědělství a na odboru školství

3.B. Královéhradecký kraj vypisuje 1x ročně veřejnou zakázku na zajištění činnosti krajského koordinátora EVVO, který pro kraj zajišťuje vybrané činnosti EVVO (např. krajské konference, vydávání bulletinu EVVO, vedení databáze EVVO, připravuje síťové žádosti za více organizací v kraji, pořádá semináře apod.).

Termín: průběžně

Zodpovídá: Krajský úřad Královéhradeckého kraje, zejména odbor ZP a Rada Královéhradeckého kraje jako schvalující orgán

Výstup: pravidelně podepisovaná smlouva o činnosti se subjektem zajišťujícím koordinaci EVVO v kraji

3.C. Zajištění činnosti poradního sboru EVVO, který zasedá 3x ročně a řeší aktuální problémy v oblasti EVVO, v poradním sboru jsou zástupci významných středisek ekologické výchovy působící v Královéhradeckém kraji, školy a školská zařízení, zástupci institucí – CHKO Orlické hory, CHKO Český ráj, CHKO Broumovsko, KRNAP, ZOO Dvůr Králové, Lesy ČR, dále radní zodpovědný za oblast životního prostředí a zemědělství a školství a pověřený pracovník odboru životního prostředí a zemědělství a odboru školství Krajského úřadu Královéhradeckého kraje. Vhodné je oslovení magistrátu krajského města o systematické zapojení do spolupráce, případně další zástupce měst a obcí.

Zodpovídá: Krajský koordinátor EVVO

Spolupracuje: Krajský úřad Královéhradeckého kraje, zejména odbor ZP

Termín: 3x ročně

Výstup: zápisy z jednání

3.D. Podpora aktivit sítí EVVO, především sítí středisek a organizací, které poskytují služby v oblasti EVVO – KAPKA 21 a síť škol M.R.K.E.V. (Metodika a realizace komplexní ekologické výchovy) a Mrkvička.

Zodpovídá: Krajský úřad Královéhradeckého kraje, zejména odbor ZP

Spolupracuje: Krajský koordinátor EVVO

Termín: průběžně

Výstup: přehled aktivit, podporovaných projektů

3.E. Podpora materiálního a personálního rozvoje středisek ekologické výchovy s cílem zajištění dostupnosti kvalitních ekologických výukových programů pro děti a mládež ve všech okresech kraje, formou pravidelně se opakujících zakázek na tyto služby od kraje.

Zodpovídá: příslušné odbory KÚ KHK (schvalují příslušné orgány kraje)

Spolupracuje: Krajský koordinátor EVVO

Termín: každoročně

Výstup: přehled realizovaných zakázek

Oblast č. 4 Aktivity

Podoblast 4a. Průřezové aktivity

4a.A. Udržovat a aktualizovat webové stránky EVVO v kraji.

Termín: průběžně

Zodpovídá: Krajský koordinátor EVVO

Spolupracuje: Krajský úřad Královéhradeckého kraje, zejména odbor ZP

Výstup: počet připojení na webové stránky EVVO v kraji

4a.B. Udržovat a aktualizovat databázi subjektů aktivních v EVVO v kraji.

Termín: kompletní aktualizace proběhne minimálně 1x v období platnosti tohoto akčního plánu

Zodpovídá: Krajský koordinátor EVVO

Spolupracuje: Krajský úřad Královéhradeckého kraje, zejména odbor ZP a SM

Výstup: databáze, která je k dispozici krajskému koordinátorovi EVVO a Královéhradeckému kraji

4a.C. Zajistit vydávání a distribuci Krajského informačního zpravodaje EVVO minimálně dvakrát ročně.

Termín: každoročně

Zodpovídá: Krajský koordinátor EVVO

Spolupracuje: Krajský úřad Královéhradeckého kraje, zejména odbor ZP, SM

Výstup: vydaný zpravodaj 2x ročně

4a.D. Zajistit pořádání Krajských konferencí EVVO „Kapradí“ a „Kapradíčko“.

Termín: každoročně

Zodpovídá: Krajský koordinátor EVVO

Spolupracuje: Krajský úřad Královéhradeckého kraje, zejména odbor ZP a SM

Výstup: počet účastníků

4a.E. Realizovat společné projekty, koordinované akce subjektů činných v EVVO v rámci kraje a menších regionů.

Termín: průběžně dle potřeby

Zodpovídá: Krajský koordinátor EVVO

Spolupracuje: Krajský úřad Královéhradeckého kraje, zejména odbor ZP a SM

Výstup: počet zrealizovaných projektů a akcí, počet účastníků.

4a.F. Zajistit metodickou podporu a průběžné poskytování konzultací a informací subjektům činným v EVVO.

Termín: trvale dle potřeby

Zodpovídá: Krajský koordinátor EVVO

Spolupracuje: Krajský úřad Královéhradeckého kraje, zejména odbor ZP a SM

Výstup: počet konzultací a počet osob, kterým byly tyto služby poskytnuty

4a.G. Pořádat specializovaná setkání ke spolupráci v EVVO (v oblasti odborné, výchovně-vzdělávací i ekonomické spolupráce) s ostatními kraji, zejména v rámci NUTS II Severovýchod, a na celostátní úrovni. S ostatními kraji v NUTS II Severovýchod projednat možnost vzájemného započítání cílových skupin z ostatních krajů v projektech jako uznatelných.

Termín: průběžně dle potřeby – setkání krajů v rámci NUTS II Severovýchod je vhodné uspořádat nejméně 2x za dobu platnosti tohoto akčního plánu

Zodpovídá: Krajský úřad Královéhradeckého kraje, zejména odbor ZP a SM

Spolupracuje: Krajský koordinátor EVVO

Výstup: počet setkání, počet účastníků

4a.H. Rozvíjet mezinárodní spolupráci v oblasti EVVO – např. formou společných akcí či realizace projektů zaměřených na EVVO.

Termín: průběžně dle dohod o spolupráci

Zodpovídá: Krajský úřad Královéhradeckého kraje, zejména odbor ZP a SM

Spolupracuje: Krajský koordinátor EVVO

Výstup: přehled akcí a projektů

4a.I. Podporovat finančně a metodicky vyhodnocování přínosů a získávání zpětné vazby u jednotlivých aktivit EVVO – např. uplatněním tohoto kritéria při hodnocení žádostí o financování, nabídkou aktivit zaměřených na metodickou podporu vyhodnocování a získávání zpětné vazby.

Termín: průběžně dle dohod o spolupráci

Zodpovídá: Krajský úřad Královéhradeckého kraje, zejména odbor ZP a SM

Spolupracuje: Krajský koordinátor EVVO

Výstup: přehled akcí a projektů, u nichž proběhlo vyhodnocení přínosů, přehled aktivit zaměřených na metodickou podporu vyhodnocování a získávání zpětné vazby

4a.J. Seznámit se schváleným akčním plánem EVVO 2013–2015 subjekty činné v EVVO v kraji.

Termín: 31. 3. 2013

Zodpovídá: Krajský koordinátor EVVO

Spolupracuje: Krajský úřad Královéhradeckého kraje, zejména odbor ZP a SM

Výstup: přehled rozesílek a publikací s informacemi o novém akčním plánu

Podoblast 4b. – Osvěta a zapojení široké veřejnosti

4b.A. Podpořit a propagovat konkrétní tematické aktivity pro obecnou veřejnost a pro specifické sociální a zájmové skupiny (např. rodiny s dětmi, senioři,...) pořádané kulturními, vzdělávacími a osvětovými zařízeními – jako např. správy CHKO a národního parku, knihovny, muzea, NNO a církve.

Termín: každoročně

Zodpovídá: Krajský úřad Královéhradeckého kraje, zejména odbor ZP a SM

Spolupracuje: Krajský koordinátor EVVO

Výstup: přehled nejzajímavějších podpořených aktivit pro veřejnost a specifické sociální a zájmové skupiny

4b.B. Podpořit a propagovat zapojení měst a obcí do procesu Místní agentury 21, do iniciativy Program podpory venkova, Národní síť zdravých měst, Vesnice roku.

Termín: každoročně

Zodpovídá: Krajský úřad Královéhradeckého kraje, zejména odbor ZP a RRGD

Spolupracuje: Krajský koordinátor EVVO

Výstup: počet zapojených měst do jednotlivých aktivit

4b.C. Podporovat aktivity vedoucí k fungování ekoporaden a ekologického poradenství v kraji.

Termín: každoročně

Zodpovídá: Krajský koordinátor EVVO

Spolupracuje: Krajský úřad Královéhradeckého kraje, zejména odbor ZP, organizace provozující ekologické poradny finančně podporované z Královéhradeckého kraje

Výstup: počty evidovaných zodpovězených dotazů a uskutečněných intervencí, výše finanční podpory

4b.E. Umožnit veřejnosti přístup k datům o stavu a péči o životní prostředí v kraji, shromažďovaným veřejnou správou, aktivně prezentovat a šířit údaje o stavu a vývoji životního prostředí do vzdělávacích programů, informačních materiálů, webu.

Termín: každoročně

Zodpovídá: Krajský úřad Královéhradeckého kraje, zejména odbor ZP

Spolupracuje: Krajský koordinátor EVVO

Výstup: přehled významných informačních projektů, akcí, publikací apod.

Podoblast 4c. Děti a mládež

4c.A. Při poskytování finanční podpory na EVVO školám a školským zařízením zohledňovat systematickou činnost EVVO ve škole, především kvalitu a rozsah školního programu EVVO, začlenění průřezového tématu EVVO ve školním vzdělávacím programu, personální zajištění – ustanovení školního koordinátora EVVO.

Termín: každoročně

Zodpovídá: Krajský úřad Královéhradeckého kraje, zejména odbor ZP, RRGD a SM

Spolupracuje: Krajský koordinátor EVVO

Výstup: přehled projektů a výše finanční podpory škol s prokázanou systematickou činností v EVVO

4c.B. Odborně-metodická, didaktická a propagační podpora realizace projektů škol a školských zařízení, zaměřených na EVVO a na využití a ekologizaci prostředí škol, jejich pozemků a jejich okolí – vyváženě pro střední, základní i mateřské školy a pro školská zařízení.

Termín: každoročně

Zodpovídá: Krajský koordinátor EVVO

Spolupracuje: Krajský úřad Královéhradeckého kraje, zejména odbor ZP, SM

4c.C. Finanční podpora realizace projektů škol a školských zařízení, zaměřených na EVVO a na využití a ekologizaci prostředí škol, jejich pozemků a jejich okolí.

Termín: každoročně

Zodpovídá: Krajský úřad Královéhradeckého kraje, zejména odbor RRGD, ZP

Spolupracuje: Krajský koordinátor EVVO

Výstup: výše finanční podpory, počet uskutečněných projektů

4c.D. Finanční podpora realizace projektů středisek ekologické výchovy a NNO pro školy a školská zařízení, zaměřených na EVVO.

Termín: každoročně

Zodpovídá: Krajský úřad Královéhradeckého kraje, zejména odbor RRGD, ZP

Spolupracuje: Krajský koordinátor EVVO

Výstup: výše finanční podpory, počet uskutečněných projektů

4c.E. Rozšířit a prohloubit zapojení středních, základních i mateřských škol a školských zařízení do sítí zaměřených na EVVO, podnitit je k obousměrné komunikaci a vzájemným kontaktům.

Termín: každoročně

Zodpovídá: Krajský koordinátor EVVO

Spolupracuje: Krajský úřad Královéhradeckého kraje, zejména odbor SM, ZP

Výstup: počet škol zapojených do sítí zaměřených na EVVO

4c.F. Motivovat školy a školská zařízení k projektům a aktivitám s konečným dopadem do rozvoje obcí a občanské společnosti dle principů udržitelného rozvoje.

Termín: každoročně

Zodpovídá: Krajský koordinátor EVVO

Spolupracuje: Krajský úřad Královéhradeckého kraje, zejména odbor SM, ZP

Výstup: výše finanční podpory, přehled školních projektů a aktivit zaměřených na rozvoj obce, občanskou společnost, místní udržitelný rozvoj

4c.G. Zajistit pravidelný informační servis a průběžnou metodickou a konzultační pomoc základním, středním i mateřským školám a školským zařízením (v návaznosti na existující síť M.R.K.E.V. a Mrkvička).

Termín: každoročně

Zodpovídá: Krajský koordinátor EVVO

Spolupracuje: Krajský úřad Královéhradeckého kraje, zejména odbor SM, ZP

Výstup: četnost „rozesílky“ (M.R.K.E.V. a Mrkvička)

4c.H. Podporovat a propagovat nabídku zájmových a volnočasových aktivit pro děti a mládež zaměřených na přírodu a životní prostředí ze strany školských zařízení, NNO, církví, škol apod.

Termín: Každoročně

Zodpovídá: Krajský úřad Královéhradeckého kraje, zejména odbor SM, ZP

Spolupracuje: Krajský koordinátor EVVO

Výstup: přehled uskutečněných projektů a aktivit

4c.I. Podporovat vytváření pomůcek a publikací pro EVVO dětí a mládeže.

Termín: Každoročně

Zodpovídá: Krajský úřad Královéhradeckého kraje, zejména odbor ZP, SM a RRGD

Spolupracuje: Krajský koordinátor EVVO

Výstup: Počet vytvořených pomůcek a publikací

Podoblast 4d. Pedagogičtí pracovníci

4d.A. Motivace vedení škol k ustavení koordinátorů EVVO a jejich ohodnocení ve všech školách a školských zařízeních v kraji.

Termín: každoročně

Zodpovídá: Krajský úřad Královéhradeckého kraje, zejména odbor ZP, SM

Spolupracuje: Krajský koordinátor EVVO, města a obce

Výstup: počet koordinátorů EVVO v kraji

4d.B. Podpora vzdělávání a metodická podpora koordinátorů EVVO.

Termín: každoročně

Zodpovídá: Krajský úřad Královéhradeckého kraje, zejména odbor SM, ZP

Spolupracuje: Krajský koordinátor EVVO

Výstup: počet proškolených osob, výše finanční podpory na projekty

4d.C. Finanční a metodická podpora programů dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků škol všech stupňů a školských zařízení.

Termín: každoročně

Zodpovídá: Krajský úřad Královéhradeckého kraje, zejména odbor SM, ZP

Spolupracuje: Krajský koordinátor EVVO

Výstup: počet proškolených osob, výše finanční podpory na projekty

4d.D. Podpora, propagace a realizace projektů zaměřených na EVVO u studentů učitelských oborů na Univerzitě Hradec Králové.

Termín: každoročně

Zodpovídá: Krajský úřad Královéhradeckého kraje, zejména odbor ZP

Spolupracuje: Krajský koordinátor EVVO, PdF UHK

Výstup: přehled realizovaných projektů

4d.E. Metodická podpora a vzdělávání pracovníků středisek ekologické výchovy, která nabízejí školám ekologické výukové programy.

Termín: každoročně

Zodpovídá: Krajský koordinátor EVVO

Spolupracuje: Krajský úřad Královéhradeckého kraje, zejména odbor SM, ZP

Výstup: počet proškolených osob

4d.F. Vzdělávání ředitelů a provozních pracovníků škol. Příprava specializovaných kurzů a seminářů pro ředitele a provozní pracovníky škol, exkurze do úspěšných škol v EVVO, informace na krajských poradách ředitelů škol, emailové rozesílky ředitelům.

Termín: Každoročně

Zodpovídá: Krajský koordinátor EVVO

Spolupracuje: Krajský úřad Královéhradeckého kraje, zejména odbor SM, ZP

Výstup: počet proškolených osob

Podoblast 4e. Vzdělání a osvěta pro podnikatele, zaměstnavatele a zaměstnance

4e.A. Vypracování a aktualizace databáze subjektů podnikatelské sféry v kraji, které se zapojují do podpory EVVO, a podniků, které mají v předmětu své činnosti vztah k ekologii a životnímu prostředí.

Termín: do 31.12.2014

Zodpovídá: Krajský koordinátor EVVO

Spolupracuje: Krajský úřad Královéhradeckého kraje, zejména odbor ZP

Výstup: databáze subjektů podnikatelské sféry

4e.B. Propagace podniků podporujících EVVO, podniků vyrábějících ekologicky šetrné výrobky, bioprodukty, podniků zaměřených na ekologické zemědělství a agroturistiku a místní produkty.

Termín: každoročně

Zodpovídá: Krajský koordinátor EVVO

Spolupracuje: Krajský úřad Královéhradeckého kraje, zejména odbor ZP

Výstup: přehled propagačních aktivit

4e.C. Ve spolupráci s podnikateli, zaměstnavateli a s úřady práce vytipovávat a metodicky podporovat vhodné vzdělávací akce pro specifické profesní skupiny tematicky zaměřené na životní prostředí.

Termín: průběžně

Zodpovídá: Krajský koordinátor EVVO

Spolupracuje: Krajský úřad Královéhradeckého kraje, zejména odbor ZP

Výstup: přehled kontaktovaných subjektů, přehled aktivit

Podoblast 4f. Veřejná správa

4f.A. Podpora environmentálního vzdělávání úředníků územně samosprávních celků s využitím akreditovaných vzdělávacích programů a dalších forem vzdělávání (seminářů, kurzů, školení).

Termín: průběžně

Zodpovídá: Krajský úřad Královéhradeckého kraje, zejména odbor ZP

Spolupracuje: Krajský koordinátor EVVO

Výstup: přehled podpořených projektů, realizovaných vzdělávacích akcí

4f.B. Podpora a poradenství obcím a městům při zavádění ekologicky šetrného provozu („zeleného úřadování“).

Termín: průběžně

Zodpovídá: Krajský úřad Královéhradeckého kraje, zejména odbor ZP

Spolupracuje: Krajský koordinátor EVVO

Výstup: přehled kontaktovaných subjektů, přehled uskutečněných aktivit

4f.C.

Finanční a metodická podpora měst a obcí, které se zapojují do podpory či přímo do realizace aktivit EVVO.

Termín: průběžně

Zodpovídá: Krajský úřad Královéhradeckého kraje, zejména odbor ZP

Spolupracuje: Krajský koordinátor EVVO

Výstup: přehled měst a obcí, jimž byla poskytnuta metodická či finanční podpora